

Time: 02 Hours

Marks: 60

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. All questions carry equal marks.

1. Explain Nagarjuna's objections against the Nyaya doctrine of Pramanas.

OR

Write note on **any one**

- a. Pramana according to the Buddhist tradition
- b. Bahyartha-pratyaksa-vada and Bahyartha-anumeya-vada

2. Critically evaluate Dinnaga's view about the pramana-prameya relationship.

OR

Discuss Dinnaga's definition of perception and types of perception.

3. Explain the nature and components of inference according to Buddhist logicians.

OR

Delineate various features of hetu according to Dinnaga.

4. Discuss Dharmakirti's concept of Avinabhava and various types of inference.

OR

Examine Buddhist theory of apoha.

वेळ : ०२ तास

गुण : ६०

- विशेषसूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. न्यायाच्या प्रमाणसिद्धान्तावर नागार्जुनाने घेतलेल्या आक्षेपांचे स्पष्टीकरण द्या.

किंवा

टीपा लिहा (कोणतीही एक)

अ) बौद्ध परंपरेनुसार 'प्रमाण'

ब) बाह्यार्थ प्रत्यक्षवाद व बाह्यार्थ अनुमेय वाद.

२. प्रमाण-प्रमेय संबंधाविषयी दिङ्नागाच्या मताचे चिकित्सक मूल्यमापन करा.

किंवा

दिङ्नागाची प्रत्यक्षाची व्याख्या व त्याचे प्रकार यांची चर्चा करा.

३. बौद्ध तर्कशास्त्रज्ञांच्या मतानुसार अनुमानाचे स्वरूप व घटकयांचे विवेचन करा.

किंवा

दिङ्नागाच्या मतानुसार हेतुच्या विविध पैलूंचे विवरण द्या.

४. धर्मकीर्तीच्या मतानुसार अविनाभाव संकल्पना व अनुमानाचे प्रकार यांची चर्चा करा.

किंवा

बौद्धांच्या अपोहवादाचे परीक्षण करा.
